

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/110/2025
Identifikačné číslo spisu:	8123208159
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8123208159.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu U. Č., narodeného XX. P. XXXX, O., O. XX, proti žalovanému Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, IČO: 00166073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29C/68/2023, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. januára 2025, sp. zn. 1Co/39/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 29C/68/2023-118 z 22. mája 2024 zamietol návrh žalobcu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie v zmysle jeho podania zo 14. 02. 2024; zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu náhradu škody vo výške 2469,49 eura s príslušenstvom, finančné zadostučinenie vo výške 3000 eur s príslušenstvom a nemajetkovú ujmu vo výške 10.000 eur; stranám sporu nepriznal náhradu trov konania

1.1. Súd prvej inštancie právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 9 ods.1, ods. 2, ods., 3, ods. 4, ods. 5 a ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z.; § 8 ods. 1, § 14 ods. 2 zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri, § 2 ods. 4 zákona č. 200/2011 Z. z. o Obchodnom vestníku; § 2 ods. 1, § 6, 7, 8, 8 ods. 1 zákona č. 530/2003 Z. z. (v znení účinnom od 01.01.do 30.10.2019); § 70 ods.1, ods. 2, ods. 3, ods. 4; § 72 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4; § 75 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 Obchodného zákonníka; § 187 CSP, čl. 19 ods. 3 písm. b) a čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že neboli sporné tvrdenia žalobcu o jednotlivých procesných úkonoch v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 15Csp/135/2018 tak, ako boli popísané žalobcom v žalobe. Žalobca žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia a o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia doručil v konaní 15Csp/135/2018 dňa 02. 07. 2018, pričom súd prvej inštancie uznesením zo dňa 19. 07. 2018 vyzval žalobcu na jej doplnenie postupom podľa § 129 CSP,

ktorú súdu žalobca doručil 20. 8. 2018 a 30.8.2018. Dňa 15. 01. 2019 bol realizovaný postup podľa § 167 ods. 2 CSP, teda doručenie žaloby na vyjadrenie žalovanému, ktorý súdu vyjadrenie k žalobe predložil 05. 02. 2019. Následne bol uznesením zo dňa 08. 02. 2019 pod sp. zn. 15Csp/135/2018 realizovaný procesný postup podľa § 167 ods. 3 CSP, doručení žalobcovi 14. 02. 2019 spolu s poučením podľa § 292 CSP. Vyjadrenie žalobcu bolo súdu doručené dňa 18. 02. 2019. Taktiež uznesením z 19. 02. 2019 súd prvej inštancie realizoval postup podľa § 167 ods. 4 CSP, na ktorý už žalovaný nereagoval. Súd prvej inštancie podaním zo dňa 18. 09. 2019 vyzval žalobcu na doplnenie rozhodujúcich skutočností podľa § 150 ods. 2 CSP a podaním doručeným súdu dňa 20. 11. 2019 bolo oznámené zo strany právneho zástupcu žalovaného, že došlo k výmazu spoločnosti žalovaného dňa 05. 09. 2019 a súd prvej inštancie uznesením zo dňa 17. 04. 2020 s dátumom právoplatnosti 17. 06. 2020 konanie postupom podľa § 64 a § 161 ods. 1 CSP zastavil. Z pripojeného registrového spisu, konkrétne jeho časti týkajúcej sa výmazu spoločnosti Endepro, s. r. o. 6Re/3936/2019 vyplynulo, že likvidátor podal návrh na výmaz spoločnosti Endepro, s. r. o. na registrový súd Okresného súdu Bratislava I dňa 28. 08. 2019 a o uvedenom návrhu registrový súd rozhodol 05. 09. 2019 zápisom výmazu uvedenej obchodnej spoločnosti. Žalobca adresoval dňa 03. 03. 2023 žalovanému žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, na ktorú žalovaný reagoval podaním zo dňa 26. 05. 2023 a tento bol žalobcovi doručený dňa 01. 06. 2023.

1.2. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca sa podanou žalobou domáhal nároku na náhradu škody titulom zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá mala žalobcovi vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdom prvej inštancie v konaní vedenom pod sp. zn. 15Csp/135/2018 tým, že nekonal zrýchleným postupom v konaní o spotrebiteľskom vzťahu tak, aby si svoj nárok z bezdôvodného obohatenia stihol uplatniť pred likvidáciou spoločnosti Provident Financial s.r.o. (neskôr pod obchodným menom Endepro s. r.o.), nezabezpečil dôkazy, o vykonanie ktorých súd prvej inštancie opakovane žiadal; nepoučil ho o jeho procesných právach a povinnostiach v zmysle § 292 CSP, okrem iného podať návrh na neodkladné alebo zabezpečovacie opatrenie, teda nezrealizoval žiadne úkony za účelom zabezpečenia jeho ochrany ako spotrebiteľa v súlade so zmluvou o fungovaní Európskej únie, ako aj ďalšou judikatúrou Súdneho dvora EÚ.

1.3. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok uvedených v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorým by bolo možné konštatovať nečinnosť alebo prietahy súdu prvej inštancie v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/135/2018, teda nebolo preukázané, že súd prvej inštancie svojou nečinnosťou zaviniť vznik žalobcom tvrdenej škody reprezentovanej sumou bezdôvodného obohatenia a primeraného finančného zadosťučinenia, ktorých zaplata sa v uvedenom konaní domáhal voči spoločnosti Provident Financial s.r.o., neskôr s obchodným názvom Endepro s.r.o.. Následne uviedol, že aj keď žalobca nebol poučený o svojich procesných právach v zmysle § 292 CSP pri prvom úkone konajúceho súdu, súd prvej inštancie doručil žalobcovi toto poučenie spolu s vyjadrením žalovaného dňa 14. 02. 2019, kedy sa dozvedel aj o jeho likvidácii, teda v čase pred jeho výmazom z Obchodného registra. Keďže súčasťou poučenia bolo aj poučenie o práve žalobcu na podanie neodkladného opatrenia, potom neobstoí argumentácia žalobcu o nesprávnom postupe súdu prvej inštancie v rozpore s § 292 CSP. Za nesprávny úradný postup nezákonným zásahom do jeho práv však nie je možné považovať tvrdenie žalobcu, že Okresný súd Prešov ho mal poučiť o všetkých jeho procesných právach v súvislosti s prebiehajúcou likvidáciou spoločnosti žalovaného, keďže takáto povinnosť konajúcemu súdu vo vzťahu k všeobecnej poučovacej povinnosť spotrebiteľa ani nevyplyvala.

1.4. Súd prvej inštancie ďalej argumentoval, že v čase podania žaloby v konaní 15Csp/135/2018 nielenže už prebiehala likvidácia spoločnosti Endepro s.r.o. s účinnosťou od 01. 03. 2018, ale aj plynula lehota na prihlásenie pohľadávok v zmysle výzvy likvidátora zverejnenej v Obchodnom vestníku č. 73/2018 zo dňa 16. 04. 2018. V čase prvého procesného úkonu súdu prvej inštancie na realizáciu postupu podľa § 129 CSP (cca 2 týždne po podaní žaloby), lehota na prihlásenie pohľadávok v zmysle oznámenia likvidátora aj uplynula. Samotný žalobca, ktorý sa podľa svojho tvrdenia o likvidácii spoločnosti Endepro dozvedel dňa 14. 02. 2019, teda v čase, kedy likvidácia ešte ukončená nebola, nepreukázal, že realizoval akékoľvek právne kroky na uspokojenie uvedenej pohľadávky jej uplatnením v konaní o likvidácii spoločnosti. Následne dodal, že z konečnej správy o priebehu likvidácie spoločnosti Endepro s.r.o. zo dňa 17. 07. 2019 (6Re/3936/2019), konkrétne z čl. 4 nesporne vyplýva, že likvidátor považoval prihlásené pohľadávky, ako aj v súdnych konaniach uplatnené a doposiaľ nevysporiadané finančné

nároky za sporné a v súvislosti s ukončením likvidácie v súlade s § 75 ods. 4 Obchodného zákonníka rozhodol o zložení celkovej sumy i hodnoty vo výške 216.639,98 eura do advokátskej úschovy. K uvedenému pristúpil z dôvodu, že v zmysle predmetného ustanovenia Obchodného zákonníka v prípade, ak je pohľadávka sporná, nemožno spoločníkom rozdeliť likvidačný zostatok skôr ako sa veriteľovi poskytlo zodpovedajúce zabezpečenie. V prípade, ak sa spornosť pohľadávok právne dorieši v prospech, uhradí uschovávateľ spornú pohľadávku príslušnému veriteľovi. Z vyššie uvedenej konečnej správy teda vyplýva, že neboli uspokojené iba tie nároky veriteľov, ktoré boli prihlásené, ale likvidátorom určené za sporné. Súd prvej inštancie akcentoval, že v zmysle vyššie uvedeného sa potom žalobca nemôže domáhať nároku na náhradu škody, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom v konaní 15Csp/135/2018, pokiaľ svojou nečinnosťou v čase pred začatím uvedeného konania zavinil zmeškanie lehoty na prihlásenie pohľadávky u likvidátora spoločnosti Endepro s.r.o. a takýmto procesným postupom zodpovednosť chrániť svoje oprávnené záujmy presúval na štát. Žalobca mal informácie týkajúce sa likvidácie spoločnosti Endepro s.r.o., vrátane výzvy likvidátora na prihlásenie pohľadávok sprístupnené dňom ich zverejnenia v Obchodnom vestníku, teda v čase pred podaním žaloby vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15Csp/135/2018; potom neobstojí jeho argumentácia, že o tom informácie mať nemohol. Za nesprávny úradný postup nie je možné považovať tvrdenie žalobcu o nezákonnom zásahu do jeho práv nerealizovaním procesného postupu Okresného súdu Prešov v rámci konania 15Csp/135/2018 vo vzťahu k výmazu obchodnej spoločnosti Endepro s.r.o.. Zo žiadneho právneho predpisu platného na území Slovenskej republiky upravujúceho procesný postup a právomoc všeobecných súdov SR vybavujúcich tzv. civilno-právnu agendu, neupravuje právomoc súdu ex offo zasahovať do procesu likvidácie obchodnej spoločnosti, resp. zabrániť jej zániku výmazom z Obchodného registra.

1.5. V súvislosti s namietaním nesprávneho úradného postupu registrového súdu Okresného súdu Bratislava I, ktorý realizoval zápis výmazu spoločnosti Endepro s.r.o., v čase kedy prebiehal žalobcov spotrebiteľský spor súd prvej inštancie uviedol, že konanie vo veciach Obchodného registra je ďalej upravené v Civilnom mimosporovom poriadku, konkrétne v § 278 až § 303. Právna úprava niektorých ustanovení konania o zápise údajov je v § 281 až 288 Civilného mimosporového poriadku. Zápisom údajov do obchodného registra sa rozumie aj zápis zmeny údajov a výmaz zapísaných údajov. Pokiaľ podľa Civilného sporového poriadku sa za rozhodnutie súdu považuje rozsudok, uznesenie, resp. platobný rozkaz, potom samotný zápis údajov do Obchodného registra nie je možné považovať za rozhodnutie súdu a preto je možné úkony realizované súdom, týkajúce sa zápisov do Obchodného registra v rámci konania podľa zákona č. 514/2003 Z. z. posudzovať iba ako nesprávny úradný postup. Daný záver je v súlade nielen s právnou úpravou § 9 zákona č. 514/2003 Z. z., konkrétne v ods. 6 v znení účinnom od 01. 07. 2023, ale aj súlade s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. S poukazom na ustálenú súdnu prax vyšších autorít vyplynulo, že pri uplatňovaní škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu spravidla platí, že ide o postup, ktorý s rozhodovacou činnosťou nesúvisí. Pre túto formu činnosti je určujúce, že úkony úradného postupu samy o sebe k vydaniu rozhodnutia nevedú, a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia. Teda pokiaľ orgán štátu zisťuje podmienky a predpoklady pre vydanie rozhodnutia, za týmto účelom zhromažďuje podklady, hodnotí zistené skutočnosti, tieto právne posudzuje ide o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia. Nesprávnosti, či vady pri zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa tak prejavujú práve v obsahu rozhodnutia a z hľadiska zodpovednosti za škodu môžu byť hodnotené len podľa § 5 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. (nezákonné rozhodnutie). Inými slovami nesprávny úradný postup je v takomto prípade pri uplatňovaní nároku na náhradu škody konzumovaný nezákonným rozhodnutím, v ktorom sa tento nesprávny úradný postup odzrkadlil. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 327/2018, pričom z jeho záverov vyplýva, že nárok na náhradu škody nesprávnym úradným rozhodnutím pohlcuje nesprávny úradný postup jemu predchádzajúci. Poukázal na skutočnosť, že Ústavný súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia stotožnil so závermi rozhodnutí najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/126/2009, 3Cdo/220/2010 a 6MCdo/11/2010. Spomenuté rozhodnutia Najvyššieho súdu SR spočívajú na názore, že za nesprávny úradný postup potom nie je možné považovať pochybenie a nedostatky spočívajúce v tom, že štátny orgán pred svojím rozhodnutím nesprávne vyhodnotil podmienky jeho vydania a že v dôsledku toho je ním vydané rozhodnutie nesprávne a nemalo byť vydané, prípadne že malo byť vydané v inej podobe, či za iných okolností.

1.6. Súd prvej inštancie následne dôvodil, že pokiaľ likvidátor, ako aj registrový súd - Okresný súd

Bratislava I v súvislosti s výmazom spoločnosti Endepro s.r.o. z Obchodného registra postupovali v súlade s Obchodným zákonníkom, ako aj Zákonom o obchodnom registri, potom nie je možné konštatovať, že pri výmaze uvedenej obchodnej spoločnosti došlo k nesprávnemu úradnému postupu registrového súdu a teda k nezákonnému zásahu do práv žalobcu.

1.7. Ďalej žalobca podaním doručeným súdu dňa 16. 02. 2024 formuloval podnet na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo vzťahu k postupu registrového súdu, ako aj súdu prvej inštancie v konaní 15Csp/135/2018. Súdny členský štát Európskej únie majú na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a čl. 19 ods. 3 písm. b) Zmluvy o Európskej únii nárok obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie s návrhom na prejudiciálne konanie. Konanie sa považuje za užitočné vtedy, ak sa v prípade pred vnútroštátnym súdom nastolila nová otázka výkladu, s ktorou sa spája všeobecný záujem na jednotnom uplatňovaní práva EÚ. Je výlučne len na vnútroštátnom súde, ktorý vec prejednáva, aby posúdil potrebu návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ako aj relevantnosť otázok. Dôležité je, aby sa návrh týkal výkladu alebo platnosti práva EÚ, nesmie sa však týkať výkladu vnútroštátnych právnych predpisov a ani skutkových otázok, ktoré sa objavili vo vnútroštátnom konaní. V zmysle vyššie uvedeného, je potom možné konštatovať, že žalobcom formulovaný návrh na začatie prejudiciálneho konania sa netýka výkladu práva EÚ, ale vnútroštátneho práva a súčasne skutkových otázok, ktoré sa vo vnútroštátnom konaní objavili. Potom neboli splnené zákonné predpoklady pre predloženie žalobcom formulovaného návrhu na začatie prejudiciálneho konania a tým nebola daná ani dôvodnosť prerušenia konania podľa § 162 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku, preto súd žalobu, ako aj návrh žalobcu v súvislosti s podnetom na začatie prejudiciálneho konania zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 257 CSP.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 23. januára 2025 sp. zn. 1Co/39/2024 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie; návrh žalobcu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie zamietol a stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. Odvolací súd skonštatoval správne zistený skutkový stav, pričom skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu ako aj správne rozhodnutie sporu. Zopakoval nesporné skutočnosti, že žalobca podal žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia v konaní súdu prvej inštancie 15Csp/135/2018, a to 02. 07. 2018. Tak, ako to zistil súd prvej inštancie v tomto konaní (15Csp/135/2018 Okresného súdu Prešov), súd prvej inštancie vykonával procesné úkony v zmysle § 167 CSP (po predchádzajúcej výzve žalobcovi na doplnenie žaloby uznesením z 19. 07. 2018), doručoval vzájomné vyjadrenia strán postupom uvedeným v § 167 CSP, avšak podaním doručeným súdu prvej inštancie 20. 11. 2019 došlo k oznámeniu žalovaného, že došlo k výmazu tejto spoločnosti dňa 05. 09. 2019, a preto súd prvej inštancie uznesením zo 17. 04. 2020 konanie vo veci zastavil a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 17. 06. 2020. Ako vyplýva z dokazovania na súde prvej inštancie, návrh na výmaz spoločnosti žalovaného vo veci 15Csp/135/2018 Okresného súdu Prešov podal likvidátor tejto spoločnosti, ktorá zmenila obchodné meno z Provident financial s.r.o. na Endepro s.r.o. O výmaze tejto obchodnej spoločnosti z Obchodného registra rozhodol registrový súd - Okresný súd Bratislava I 05. 09. 2019. Žalovaný v konaní Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 15Csp/135/2018 vystupoval pod pôvodným obchodným menom Provident financial s.r.o., ktoré používal v období od 13. 02. 2001 do 03. 4. 2018. S účinnosťou od 04. 04. 2018 do 04. 09. 2019 vystupoval pod obchodným menom Endepro s.r.o., v likvidácii. Tieto okolnosti sú zistiteľné z Obchodného registra. Preto v uvedenom kontexte odvolací súd súhlasil so závermi súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok definovaných v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., na základe ktorých bolo možné uzavrieť, že priesťahy súdu prvej inštancie v konaní pod sp. zn. 15Csp/135/2018 zapríčinili vznik škody na strane žalobcu, ktorý po výmaze žalovaného v tejto veci (Provident financial s.r.o., neskôr Endepro s.r.o., v likvidácii) nemohol si uplatniť nároky, ktoré pôvodne v žalobe uplatňoval. Následne odvolací súd taktiež akcentoval správnosť záverov súdu prvej inštancie, že likvidácia spoločnosti Endepro s.r.o. prebiehala už od 01. 03. 2018 a plynula aj lehota dvoch mesiacov na prihlásenie pohľadávok na základe výzvy likvidátora, ktorá bola uverejnená v Obchodnom vestníku pod č. 73/2018 zo 16. 04. 2018 a ktorá začala plynúť od jej zverejnenia, pričom žalobca si takto mohol svoje nároky uplatniť u likvidátora tejto spoločnosti. To znamená, že ak došlo k priesťahom na Okresnom súde Prešov v konaní pod sp. zn. 15Csp/135/2018, neboli tieto v príčinnej

súvislosti s eventuálnou škodou na strane žalobcu, nakoľko pri náležitej opatrnosti a sledovaní príslušných registrov (Obchodný register a Obchodný vestník), mohol sa žalobca dozvedieť o rozhodujúcich okolnostiach, teda o zmene obchodného mena pôvodného žalovaného, o jeho vstupe do likvidácie a následne si svoje nároky u likvidátora uplatniť. Treba totiž zdôrazniť, že ani pri zmene obchodného mena spoločnosti nedochádza k zmene jej identifikačného čísla (IČO), ktoré zostáva pôvodné a dotknutá osoba pri náležitej opatrnosti a nazeraní do vyššie uvedených registrov má možnosť zistiť si všetky okolnosti právne významné pre uplatnenie svojich práv. Žalobca bol nečinný pokiaľ ide o uplatnenie svojich pohľadávok u likvidátora pôvodného žalovaného vo veci 15Csp/135/2018.

2.2. Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou údajného nesprávneho procesného postupu registrového súdu (Okresný súd Bratislava I), ktorý realizoval výmaz spoločnosti Endepro s.r.o., a to za situácie, že prebieha spotrebiteľský spor žalobcu voči tejto spoločnosti na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15Csp/135/2018. Uviedol, že samotná existencia predmetného spotrebiteľského sporu nebránila registrovému súdu, aby postupom podľa § 2 ods. 1 zákona č. 530/2003 Z. z. vykonal výmaz obchodnej spoločnosti, ak sú preto splnené ďalšie podmienky. V tomto zmysle treba predovšetkým uviesť, že okolnosť, že prebieha súdny spor, v ktorom sporovou stranou (účastníkom konania) je takáto spoločnosť, ktorá má byť vymazaná, vrátane spotrebiteľského sporu, nie je dôvodom pre odmietnutie vykonania výmazu z obchodného registra.

2.3. V súvislosti so zamietnutím návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred súdnym dvorom Európskej únie odvolací súd konštatoval, že nedošlo k žiadnej arbitrárnosti alebo nedostatočnému odôvodneniu rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto veci, pokiaľ zamietol tento návrh na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Totiž Súdny dvor Európskej únie v konaní o prejudiciálnej otázke nemá kompetenciu posudzovať súlad vnútroštátnej právnej úpravy s právom EÚ alebo vykladať právne predpisy vnútroštátneho práva. Súdny dvor Európskej únie kompetencie má v tomto konaní kompetenciu vykladať európske právo a eventuálne posudzovať či právna úprava členského štátu nie je v rozpore s unijným právom. Nevykladá však vnútroštátne právo. Zdôraznil, že žalobca sa domáhal podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania s otázkou, či právna legislatíva Slovenskej republiky umožňujúca registrovému súdu počas súdneho spotrebiteľského sporu o vydanie bezdôvodného obohatenia vymazať spoločnosť z obchodného registra, ktorá ešte v prebiehajúcom spotrebiteľskom súdnom spore o vydanie bezdôvodného obohatenia a priznanie primeraného finančného zadostučinenia vystupuje ako žalovaný, neodporuje čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Smernice č. 93/13 EHS. Takto položený návrh na prejudiciálnu otázku síce obracia pozornosť na unijné právo, ale fakticky sa domáha výkladu vnútroštátneho práva týkajúceho sa postupu súdu pri výmaze obchodnej spoločnosti z obchodného registra. Tieto okolnosti však SD EÚ nie je kompetentný preskúmať a poskytovať takto fakticky výklad vnútroštátneho registrového práva. Najpodstatnejšie je však to, že so zreteľom na všetky vyššie uvedené okolnosti takéto prejudiciálne konanie a zodpovedanie prejudiciálnej otázky nie je pre rozhodnutie v prejednávanej veci potrebné, pretože práva žalobcu, ktorých porušenie a znemožnenie v tejto veci namietali mohli byť zachované a naplnené pri náležitej opatrnosti žalobcu pri podaní žaloby a v priebehu konania vo veci 15Csp/135/2018 Okresného súdu Prešov, kedy po nahliadnutí do obchodného registra a obchodného vestníka mohol všetky rozhodujúce okolnosti právne významné pre uplatnenie jeho práv zistiť. So zreteľom na tieto okolnosti nie je potom dôvodný ani návrh žalobcu uvedený v jeho odvolaní, ktorý sa týka toho, aby odvolací súd podal návrh na prejudiciálne konanie Súdnemu dvoru Európskej únie, a to pokiaľ ide o výklad čl. 169 ods. 1 zmluvy o fungovaní Európskej únie, čl. 38 Charty základných práv EÚ, Smernice rady 93/13 EHS z 5.4.1993 a čl. 288 Zmluvy o fungovaní EÚ v tom zmysle, či sa má zásada efektívnosti týchto predpisov EÚ vykladať tak, že im odporuje legislatíva SR umožňujúca registrovému súdu počas súdneho sporu o vydanie bezdôvodného obohatenia vymazať spoločnosť z Obchodného registra, ktorá ešte v prebiehajúcom spotrebiteľskom spore o vydanie bezdôvodného obohatenia vystupuje ako žalovaný a taktiež, pokiaľ ide o ďalšiu otázku, ktorá sa týka postupu Okresného súdu Prešov v konaní pod sp. zn. 15Csp/135/2018, pokiaľ súd nezasiahol a nezablokoval nijakým spôsobom výmaz spoločnosti z Obchodného registra. Odvolací súd v spojitosti s druhou časťou návrhu žalobcu spočívajúcou v posudzovaní postupu súdu (v danom prípade Okresného súdu Prešov v konaní sp. zn. 15Csp/135/2018) uviedol, táto okolnosť do kompetencie Súdného dvora Európskej únie nepatrí, pretože nie je úlohou Súdného dvora EÚ v zmysle čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie posudzovať konkrétny priebeh konania na súde. To isté platí aj o tretej časti návrhu žalobcu na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania v štádiu odvolacieho konania, ktorá sa

týka nečinnosti Okresného súdu Prešov, ktorý nezasiahol a nezariadil, aby likvidácia predmetnej spoločnosti nebola ukončená pred právoplatným skončením súdneho sporu o vydanie bezdôvodného obohatenia. Preto odvolací súd tento návrh žalobcu (podaný v jeho odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie) na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania ako nedôvodný zamietol. Napadnutý rozsudok preto ako vecne správny potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 CSP. V podrobnostiach odkázal na správne a výstižné odôvodnenie súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 2 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods.1 CSP a § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej len „dovolateľ“) bez právneho zastúpenia a spísania dovolania advokátom.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

5. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

6. Civilný sporový poriadok vyžaduje, aby dovolanie bolo podané na to oprávnenou osobou (§ 424 až § 426 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP), smerovalo proti prípustnému predmetu dovolania (§ 419 až § 423 CSP) a spĺňalo zákonom vyžadované náležitosti vrátane osobitnej podmienky povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní (§ 428 a § 429 CSP). Podmienky prípustnosti dovolania sú vzájomne previazané; pre úspešné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku musia byť splnené nielen všetky kumulatívne, ale zároveň súčasne.

7. Podľa § 429 ods. 1 a 2 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

9. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

10. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie väd podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných väd, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie väd dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

11. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 01. júla 2016, stanovila osobitnú podmienku dovolacieho konania, vzťahujúcu sa k spisaniu dovolania zvoleným advokátom a jeho k obligatórnemu zastúpeniu advokátom v dovolacom konaní. Najvyšší súd v uznesení z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019 publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 39/2020 judikoval právnu veru v znení: „spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok je síce odstrániteľný, avšak len do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom“.

12. Z obsahu spisu je nesporné, že žalobca bol odvolacím súdom riadne poučený o náležitostiach dovolania vyplývajúcich z § 428 a § 429 CSP. Rovnako bol poučený o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci (v poučení rozsudku odvolacieho súdu - v spise na č. I. 160). Na č. I. 179 a nasl. sa nachádza rozhodnutie Centra právnej pomoci - Kancelária Prešov z 11. 08. 2023 o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci. Taktiež bol žalobca uznesením z 02. mája 2025 sp. zn. 29C/68/2023 (na č. I. 202 a nasl. spisu) súdom prvej inštancie vyzvaný v lehote 15 dní od jeho doručenia na predloženie dovolania spísaného advokátom, resp. predloženia plnomocenstva na zastupovanie v dovolacom konaní, s poučením o možnosti odmietnutia dovolania v zmysle § 447 písm. e) CSP. Uvedené uznesenie bolo žalobcovi doručené dňa 28. 05. 2025, pričom dovolateľ doteraz na uvedené uznesenie/ uvedenú výzvu nereagoval a dovolanie o potrebné náležitosti nedoplnil.

13. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 13. septembra 2018 p. zn. IV. ÚS 489/2018 v súvislosti s interpretáciou ustanovenia § 429 ods. 1 a 2 CSP vyslovil, že „ak obligatórnou náležitosťou dovolania je aj jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky je možné odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní“.

14. Vzhľadom na uvedené dôvody, dovolací súd odmietol dovolanie žalobcu v súlade s § 447 písm. e) CSP z dôvodu nesplnenia podmienok podľa § 429 CSP. Z dôvodu rozhodnutia o podanom dovolaní z procesných dôvodov, dovolací súd vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia neposudzoval.

15. Výrok o trovách konania dovolací súd v súlade s § 451 ods. 3 CSP neodôvodňuje.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.